

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อบรรยายกิจกรรมการท่องเที่ยวต่าง ๆ ที่มีส่วนส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวโดยชุมชน ของชมรมการท่องเที่ยวบ้านสบวิน 2) เพื่อทราบความสอดคล้องเกื้อกูลและสนับสนุนกันของแต่ละกิจกรรม ตามความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มกิจกรรม 3) เพื่อศึกษาศักยภาพในการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน โดยใช้การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก 4) เพื่อเปรียบเทียบศักยภาพของสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกที่เอื้อต่อการพัฒนาชุมชนให้เป็นธุรกิจท่องเที่ยวโดยชุมชน 5) เพื่อวิเคราะห์ตำแหน่งทางการตลาดของธุรกิจท่องเที่ยวโดยชุมชน 6) เพื่อวางแผนกลยุทธ์ ในการดำเนินการด้านการท่องเที่ยวโดยชุมชน ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ สมาชิกของชมรมการท่องเที่ยวจำนวนทั้งสิ้น 58 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้ แบบสอบถามเพื่อนำไปสัมภาษณ์ และการจัดประชุมเพื่อร่วมกันหาแนวทางการบริหารจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน ให้เกิดผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพ

ผลการศึกษาพบว่าชุมชนบ้านสบวินมีทรัพยากรทางธรรมชาติอันอุดมสมบูรณ์ อีกทั้งมีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมในท้องถิ่น อาทิ การให้บริการบ้านพักโฮมสเตย์ เพื่อเปิดโอกาสนักท่องเที่ยวให้สามารถสัมผัสและเข้าถึงกับวัฒนธรรมของชุมชน นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมที่ชุมชนได้จัดทำขึ้น เช่น การนั่งช้างชมธรรมชาติ, การล่องแพ, การเที่ยวชมสินค้าโอท็อปประจำท้องถิ่น และการให้บริการอาหารและเครื่องดื่มบริเวณลำน้ำแม่วาง

ความสอดคล้องเกื้อกูลและสนับสนุนกันของกิจกรรมท่องเที่ยว ผู้วิจัยใช้องค์ประกอบของการบริหารจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน ซึ่งประกอบด้วย ด้านพื้นที่ ด้านการบริหารจัดการ, ด้านกิจกรรมและกระบวนการ และด้านการมีส่วนร่วม มาเป็นเกณฑ์ในการพิจารณา ซึ่งพบว่าสมาชิกของชมรมการท่องเที่ยวทั้ง 5 กลุ่ม ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มนั่งช้าง กลุ่มล่องแพ กลุ่มร้านค้า กลุ่มโฮมสเตย์ และกลุ่มโอท็อป มีความสอดคล้องเกื้อกูลกันในการดำเนินกิจกรรมท่องเที่ยวโดยชุมชน

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอก ในการจัดการท่องเที่ยว โดยชุมชน พบว่าชุมชนบ้านสบวินมีจุดแข็งในด้านความหลากหลายของกิจกรรมท่องเที่ยว นอกจากนี้คนในท้องถิ่นยังให้การยอมรับและสนับสนุนการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวของชุมชน ส่วนจุดอ่อนคือยังขาดการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการท่องเที่ยวจากบางกลุ่มกิจกรรมทำให้การท่องเที่ยวของชุมชนพัฒนาไปได้อย่างล่าช้า สำหรับโอกาสที่เข้ามาส่งเสริมการท่องเที่ยวของชุมชน คือได้รับการสนับสนุนและการประชาสัมพันธ์จากจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ส่วนอุปสรรคที่กระทบต่อการดำเนินงานของชุมชน ได้แก่ ปัญหาความมั่นคงทางการเมือง เศรษฐกิจ การกำหนดราคาของบริษัทนำเที่ยวและผู้ประกอบการ ไม่มีความแน่นอน ตลอดจนการแข่งขันทางการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น

การเปรียบเทียบศักยภาพของสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกที่เอื้อต่อการพัฒนาชุมชน ในส่วนของศักยภาพสิ่งแวดล้อมภายใน พบว่าชุมชนมีจุดแข็งในการบริหารจัดการท่องเที่ยวของชุมชนมากกว่าจุดอ่อนที่ส่งผลด้านลบต่อชุมชน ส่วนการเปรียบเทียบศักยภาพของสิ่งแวดล้อมภายนอก พบว่ามีโอกาสจากภายนอกที่ช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวของชุมชนมากกว่าอุปสรรคที่กระทบต่อการจัดการท่องเที่ยวของชุมชน

การระบุตำแหน่งทางการตลาดของธุรกิจท่องเที่ยว โดยชุมชนบ้านสบวิน พบว่าชุมชนมีจุดแข็งในด้านความหลากหลายของกิจกรรมท่องเที่ยว อีกทั้งคนในท้องถิ่นให้การยอมรับและสนับสนุน ในขณะที่เดียวกันก็เกิดอุปสรรคจากภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อชุมชน สำหรับตำแหน่งกลยุทธ์ของชุมชนคือ กลยุทธ์สร้างภูมิคุ้มกัน ซึ่งสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวมีแนวทางการดำเนินการ คือการขยายตัวสู่ตลาดโลก และเพิ่มบริการแก่ลูกค้า

การวางแผนกลยุทธ์การท่องเที่ยว โดยชุมชนพบว่าสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านสบวิน มีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และแผนการดำเนินงาน ซึ่งเกิดประโยชน์ต่อธุรกิจท่องเที่ยว โดยชุมชนอย่างแท้จริง และส่งผลให้การจัดการท่องเที่ยวของชุมชนสามารถยืนหยัดด้วยตนเองสืบไป

The objectives of this study were to: 1) describe various tourism activities promoting the occurrence of community – based tourism at Baan Sobwin, Moo 9, Maewin sub-district, Maewang district, Chiang Mai province; 2) investigate the conformity of each activity based on the opinions of tourism activity of groups; 3) investigate potential in community- based tourism management of Baan Sobwin based on the principle of internal and external environment analyses; 4) identify market position of community-based tourism management of Baan Sobwin; and 5) plan community-based tourism management strategies. Respondents in this study consisted of 58 tourism club members. Data collection was conducted through observation, questionnaire, and meeting on the determination of guidelines for successful community-based tourism management.

Results of the study revealed that Baan Sobwin community was rich of natural resources creating various tourism activities such as home stay activity and natural tourist spots nearby the community. Besides, there were tourism activities held by the community such as elephant riding in natural places, rafting, OTOP purchasing, and food and drink shops along Maewang river.

With regards to the conformity of tourism activities, the researcher used the four aspects of tourism management: place, management, organization, and participation as the criteria for the consideration on the conformity in tourism management. It was found that the five activity groups of the tourism member club comprising elephant riding group, rafting group, shop group, home stay group, and OTOP group had the conformity with one another in the community-based tourism management.

For the SWOT analysis of potential in tourism management based on internal and external factors, it was found that Baan Sobwin community had a strong point in the variety of tourism activities. Besides, the community accepted and supported community-based tourism management. For the weak point, however, it was found that some tourism activity groups lacked of participation, resulting in late community-based tourism development. For the opportunity, it was found that the community-based tourism club of Baan Sobwin was supported and promoted by various agencies of public and private sectors. Moreover, tourists placed the importance of community-based tourism. For threat encountered, the following were found: unstable politics, economic crisis, non-fixed cost of tour service, and an increase of community-based tourism competition.

A comparison of the potential of internal and external environment contributing to community development, for the internal environment it was found that the community had a strong point on the community tourism management rather than the weak point on impact towards the community. For the external environment, it was found that the community had on opportunity to be promoted on the community tourism by the outsiders rather than the threat towards the community tourism management.

With regards to market positioning of the community-based tourism business of Baan Sobwin community, it was found that the community had a strong point on the variety of tourism activities and people in the community accepted and supported tourism management of the community. For threat encountered of community-based tourism. Besides, This strategy was referred to as the strategy to build security. This S+T included the community-based tourism club had prepared the strategies on world market expansion and added customer services.

Strategy planning of Baan Sobwin community-based tourism club included the determination of vision, mission, goal, and strategic implementation was supported by concerned government and private sectors for the success of community-based tourism management. This truly effected the sustainable development of self-reliance of Baan Sobwin community.